

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **N. B.,** zast. JUDr. Bělou Sedláčkovou, advokátkou se sídlem Václavská 226/2, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2017, č. j. OAM-9/ZA-ZA11-ZA02-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 11. 2017, č. j. 41 Az 3/2017 - 76,

takto:

I. Výroky I. a II. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 11. 2017, č. j. 41 Az 3/2017 - 76, **se zrušují** a věc **se** v tomto rozsahu **vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Běle Sedláčkové, advokátce se sídlem Václavská 226/2, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**. Tato částka jí bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti tak, že se mu mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 5. 1. 2017 podal stěžovatel v ČR žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je občanem Gruzie, gruzínské státní příslušnosti, jezídské národnosti, náboženským přesvědčením Uctivatel Slunce (Shams).

Od roku 2014 je členem Národní strany. Je schopen dorozumět se rusky, jezídsky, arménsky a gruzínsky. V ČR požádal o azyl spolu se svou manželkou. Má jednoho syna, který žije ve Švédsku. Do ČR přijel ze Švédska, kde dne 10. 12. 2016 podal žádost o azyl a byl na základě Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států převezen do ČR. Kromě nachlazení a špatného sluchu žádné zdravotní problémy nemá.

[3] Dvakrát (na přelomu září a října 2014 a v květnu 2015) ho zastavili policisté cestou z práce. Naložili ho do auta a odvezli na policejní oddělení, kde ho v prvním případě drželi dva dny. Nehovořil o tom, že by se na něm dopustili fyzického násilí. Po druhém zadržení vydal policii nějaké finanční prostředky. Následně si s manželkou vyřídili české vízum a odjeli na týden do ČR. Po návratu zpět do Gruzie mu sousedka oznámila, že byl hledán policií, a proto odletěl i s manželkou v listopadu 2015 ke kamarádovi do Baku, kde setrvali pět dnů. Po opětovném návratu do Gruzie ho jeden policista varoval, že by mohl být i zabit, ať raději odjede, proto se s manželkou rozhodli v prosinci 2015 odjet a vycestovali nelegálně z Gruzie do Švédska.

[4] Krajský soud se neztotožnil s tvrzením stěžovatele, že se žalovaný jeho situací řádně nezabýval a že byl jeho postup pouze formální. Žalovaný vycházel zejména ze skutečností, které sdělil při výslechu samotný stěžovatel a které byly zaznamenány v Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 1. 2017, dále v Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany manželky stěžovatele, ze zpráv o politické a bezpečnostní situaci v Gruzii, přičemž všechny dokumenty jsou založeny ve správním spisu. Z protokolů o pohovorech plyne, že oba byli vyslýcháni naprosto standardním způsobem, ke všem podstatným a důležitým skutečnostem ve věci mezinárodní ochrany se mohli vyjádřit, přičemž účastna tohoto jednání byla i tlumočnice z jazyka ruského.

[5] Bylo na samotném stěžovateli, aby uvedl přesně a podrobně všechny skutečnosti, které jsou dle jeho názoru důležité pro řízení, přičemž samotný výslech trval hodinu a dvacet minut. Po ukončení pohovoru měl možnost doložit na podporu svých tvrzení podklady, dokumenty či jiné materiály, pokud by nějaké měl a nebyly založeny ve správním spisu. On však uvedl, že žádný další materiál či dokumenty založit nechce. Byla mu rovněž dána možnost seznámit se se všemi podklady pro vydání rozhodnutí (tedy i s vybranými částmi spisového materiálu k řízení jeho manželky) i se všemi informacemi týkajícími se bezpečnostní a politické situace v Gruzii. V Protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany jsou vyjmenovány informace o bezpečnostní a politické situaci v Gruzii, od koho byly získány a z kterého jsou data. Na dotaz, zda se chce s podklady seznámit, oznámil, že stěžovateli i manželce je špatně, nemá myšlenky na seznamování, poté, co s nimi udělali ve Švédsku, je jim všechno jedno. Nechtěl ani doplnit dokazování, ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití.

[6] V daném řízení se v žádném případě nejednalo o formalistický přístup k stěžovateli či jeho manželce. Skutkový stav byl řádně zjištěn v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb.,

správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) tak, že o něm nejsou žádné důvodné pochybnosti.

[7] Soud shodně s žalovaným pokládá tvrzení stěžovatele o členství v „Národní straně“ za nedůvěryhodné, neboť sám ani nevěděl, jak se oficiálně strana jmenuje. Její oficiální název není Národní strana, ale Sjednocené národní hnutí. Nevěděl ani, jak se jmenuje největší konkurenční strana a ani průkaz člena strany Sjednoceného národního hnutí nevypadal tak, jak tvrdil.

[8] Poté, co byl dvakrát zadržen policií a potřetí dostal informaci, že by měl raději odjet z Gruzie, neboť mu hrozí nebezpečí zabití, se neobrátil na žádný státní orgán - policii, prokuraturu, ombudsmana či soud. Zdůvodňoval to tím, že v Gruzii se všechno děje přes policii, takže oznámením by se jeho situace nevyřešila. Namítal, že ani přestěhování do jiné oblasti Gruzie nezkoušeli a raději rovnou odjeli.

[9] Je nelogické, že když se stěžovatel obával o svůj život a po dvou zatčeních si vyřídil vízum a odjel do ČR společně s manželkou, pobyli zde pouze týden a poté se vrátili zpět. Za situace, kdy měli obavy o svůj život v Gruzii, by bylo na místě, aby po přicestování do ČR požádali o mezinárodní ochranu v ČR a nevraceli se po týdnu zpět. Z výpovědi stěžovatelovy manželky plyne, že vycestovali do Švédska kvůli tomu, že tam již třináct let žije jejich syn. Výslovně uvedla, že měla zájem získat azyl ve Švédsku.

[10] Z uvedených skutečností nevyplývalo, že by byly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu. Nebylo prokázáno, že by stěžovatel byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, anebo že by mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[11] Pokud by soud uvěřil, že stěžovatel byl členem politické strany Sjednocené národní hnutí od počátku roku 2014 a z Gruzie odlétal společně s manželkou v prosinci roku 2015, z důvodu hrozícího nebezpečí, rozhodně by už při prvním odjezdu do ČR bylo namístě požádat o udělení mezinárodní ochrany, nikoli se po týdnu pobytu vracet zpět to Gruzie.

[12] I skutečnost, že se neobrátil na žádný státní orgán v Gruzii ohledně svých problémů a ani neuvažoval o přesídlení do jiné části Gruzie, kde by nebyl místní policií znám, je důkazem toho, že žádné vážné nebezpečí mu v Gruzii nehrozilo a nehrozí. Stejný závěr vyplývá i z aktuálních zpráv týkajících se politické a bezpečnostní situace v Gruzii, k jejichž obsahu a zdrojům stěžovatel nic nenamítal.

[13] Na posuzovanou věc nelze uplatnit § 12 zákona o azylu. Ani § 13 zákona o azylu se na něj v žádném případě vztahovat nemohl.

[14] Při posuzování možnosti udělení humanitárního azylu nebyl postoj žalovaného pouze formální, neboť se pečlivě zabýval jak rodinnou, tak sociální i ekonomickou situací stěžovatele. Soud zjistil, že bylo přihlédnuto k jeho věku a zdravotnímu stavu. Jde o

dospělou a svéprávnou osobu. Kromě problémů se sluchem neměl žádné zdravotní problémy. Žije s manželkou, která má jisté zdravotní problémy, spoustu z nich však měla již na území Gruzie, kde se s nimi léčila [např. cukrovku má mít již dvacet pět let, problémy se srdcem (mikroinfarkt či mrtvice) vznikly také již na území Gruzie]. Za zhoršení zdravotního stavu, k němuž došlo, si může částečně sama tím, že ve Švédsku odmítala jíst, pít a brát léky. Ze zprávy psychologa však bylo zjištěno, že se nejedná o ležícího pacienta, ale o osobu mající určité psychické problémy, které jsou způsobeny zejména odloučením od dospělého syna a jeho rodiny, kteří žijí řadu let ve Švédsku. Manželka stěžovatele navštěvuje v ČR diabetologickou a kardiologickou ambulanci. Soud dospěl k závěru, že se nejednalo o tak závažný zdravotní stav, že by byla v přímém ohrožení života, nemohla se pohybovat nebo že by péče o její osobu byla natolik komplikovaná, že by ji nemohl zvládnout stěžovatel. Důvod hodný zvláštního zřetele nebyl zjištěn.

[15] Ze stěžovatelových sdělení a z připojených zpráv o politické a bezpečnostní situaci v Gruzii nevyplynulo, že by jim hrozila vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť bylo zjištěno, že Gruzie trest smrti zrušila pro všechny trestné činy. Soud měl za to, že bylo prokázáno, že jim nehrozí ani nelidské či ponižující zacházení, mučení nebo trestání.

[16] Ze zpráv nevyplynulo, že by docházelo k cílenému fyzickému napadání členů strany Sjednoceného národního hnutí v Gruzii, ani že by s lidmi, kteří se vracejí po neúspěšném azylovém řízení do Gruzie, bylo zacházeno jinak než s jinými občany Gruzie. Stěžovatel sám neuvedl, že by měl v Gruzii nějaké potíže kromě dvou případů zadržení policií.

[17] Nebyly naplněny podmínky § 14a zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[18] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[19] Krajský soud přejímá argumentaci žalovaného o celkové správnosti provedeného řízení, o dostatečné míře podkladů shromážděných pro vydání rozhodnutí i jím poskytnuté vstřícnosti, bohužel bez jakéhokoliv přihlédnutí k tomu, že stěžovatel je nejen cizincem, ale též naprostým právním laikem.

[20] Nelze chtít po cizinci, aby pochopil obsah poskytnutého poučení o jeho procesních právech, pokud je někdy i českému účastníku řízení zatěžko jejich obsah pochopit. To, že správní orgán např. učiní dotaz (byť tlumočený), zda stěžovatel chce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí a zda se chce k dosavadním podkladům vyjádřit, ještě neznamená, že takovému dotazu porozuměl, ba dokonce porozuměl procesním následkům odpovědi na takový dotaz.

[21] Z celkové koncepce argumentace žalovaného i krajského soudu je patrný oblíbený postup řady správních orgánů – hřešit na okolnost, že cizinec je právní laik, popř. nezastoupený, poskytovat mu sice formálně správná a potřebná poučení a klást mu

procesně důležité dotazy, ovšem bez toho, aby jim náležitě porozuměl a pochopil je v celé šíři možných procesních dopadů. Z pouhého podpisu nelze bez dalšího dovozovat, že cizinec pochopil, o čem byl poučen a nač byl dotazován či že souhlasí s právními důsledky, které pro něj z takového postupu plynou.

[22] Poukazuje na vysokou míru přepjatého formalismu žalovaného rozhodujícího bez náležité vstřícnosti a poučovací povinnosti. Napadené rozhodnutí je smutným výsledkem tohoto formalismu.

[23] Pokud jde o neustále opakovaný název a vnitřní poměry politické strany, jíž byl členem, přehlíží krajský soud okolnost, které si je však, dle odůvodnění rozsudku, dobře vědom. Již v druhém odstavci na 2. straně rozsudku konstatuje, že stěžovatel byl ke vstupu do strany přinucen v práci, neboť měl strach, aby o ni nepřišel. Pokud někdo z takového důvodu do strany vstoupí, je úsměvné předpokládat, že se ihned stane zapáleným straníkem bezvadně ovládajícím jak vnitřní organizaci, tak i vnější politické vztahu jemu vnucené strany. Případné nepřesnosti v jeho sdělení jsou pouze projevem toho, že se o dění ve straně staral pouze natolik, aby nepřišel o práci, bez jakéhokoliv vnitřního srozumění či politického zápalu. Ironií osudu poté bylo, že jakmile tato politická strana ztratila své vůdčí postavení, začali být její členové pronásledování bez ohledu na stupeň či míru zapojení do stranické činnosti, a to včetně stěžovatele.

[24] Jeho tvrzení nelze z tohoto důvodu považovat za nedůvěryhodná. Právě naopak. Nedostatečná znalost vnitřních poměrů strany a její politické činnosti svědčí o tom, že byl ke vstupu do strany donucen.

[25] Krajský soud konstatuje, že se policisté v Gruzii na stěžovateli nedopustili fyzického násilí, bohužel však ani nezkoumal, zda byla policie v Gruzii oprávněna ho zadržet a zda se nejednalo o politický nátlak či šikanu, při které nelze vyloučit možnost jejího stupňování až do formy fyzického násilí.

[26] K tomu, proč se neobracel se svými obavami na státní orgány, se již mnohokrát vyjadřoval. Skutečnost, že právní řád určité země takové instituce či jejich právní zakotvení má, ještě neznamená, že tyto orgány fungují nebo, že se u nich lze dovolat zjednání nápravy bez toho, by se jeho situace ještě nezhoršila.

[27] K cestám z Gruzie do ČR a Ázerbájdžánu uvádí, že doufal, že se situace uklidní a on bude moci v Gruzii i s manželkou zůstat bez toho, že by mu hrozilo pronásledování či smrt. Bohužel byl nucen vyhodnotit, že se tak nestalo, že se nejednalo o nahodilý či ojedinělý akt šikany či pronásledování. Trvalý odjezd ze země byl tedy jediným řešením.

[28] Krajský soud dospívá formalisticky k tomu, že stěžovateli ani jeho manželce nehrozí po návratu do Gruzie vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení či trestání. Toto tvrzení má podklad pouze v gruzínském právním řádu, nikoli v jeho reálném fungování ani ve fungování určitých skupin osob, které tak páchají buď ve srozumění se státními orgány či jim navzdory.

[29] Stěžovatel ke svým tvrzením navrhoval svědecké výpovědi G. P., S. G. a O. S., které však soud nejen neprovedl, ale ani se s těmito důkazními návrhy v rozsudku nijak nevypořádal.

[30] Závěrem požádal o přiznání odkladného účinku, neboť v případě návratu do Gruzie by byl ohrožen na životě, popř. by mu hrozila jiná újma na jeho základních lidských právech.

[31] Z výše uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil pro nepřezkoumatelnost napadený rozsudek krajského soudu a současně zrušil i rozhodnutí žalovaného.

[32] Žalovaný ve vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnost, neboť je přesvědčen, že vydaná rozhodnutí jsou v souladu s právními předpisy. Kasační námitky jsou pouze opakováním žalobních námitek a nevypovídají o žádném pochybení správního orgánu či krajského soudu. Navíc nejsou důvodné, což jednoznačně plyne z obsahu správního spisu.

[33] Nadále setrvává na závěru, že stěžovateli neměla být udělena mezinárodní ochrana a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítl.

[34] V replice stěžovatel nesouhlasil s tvrzením, že kasační námitky nevypovídají o žádném pochybení krajského soudu a že pouze opakují žalobní důvody. Navíc žalovaný naprosto opomíjí fakt, že navrhoval důkazy – svědectví tří osob označených v podání doručenému krajskému soudu a soud se s tímto důkazním návrhem nikterak nevypořádal, ačkoli je nezbytnou součástí odůvodnění rozsudku vypořádání se s důkazy, tj. uvedení, ze kterých důkazů soud vycházel a ze kterých nikoli, které provedl a které ne, a proč.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[35] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[36] Spolu s kasační stížností podala zástupkyně stěžovatele návrh na přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti. O tomto návrhu soud nerozhodoval, jelikož kasační stížnost má dle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek ze zákona.

[37] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS). Podle tohoto rozhodnutí se o případ přijatelnosti kasační stížnosti může jednat mj. tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele. Zároveň je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat

jakékoli pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí by bylo odlišné. V nyní posuzované věci k takto výraznému pochybení krajského soudu došlo, podanou kasační stížnost lze tedy ve smyslu § 104a s. ř. s. kvalifikovat jako přijatelnou.

[38] Stěžovatel namítal zásadní pochybení krajského soudu, u kterého nelze *a priori* vyloučit, že mělo vliv na jeho hmotněprávní postavení. Jde o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, konkrétně nevypořádání se s navrženými důkazy na výslech tří svědků, což mělo být relevantní z hlediska posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[39] V posuzovaném případě ovšem kritéria přezkoumatelnosti nebyla naplněna. Nejvyšší správní soud ověřil, že se krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku vůbec nevyjádřil k navrženým důkazům - výslechům třech svědků. Návrhy stěžovatele uvedené v jeho druhé replice k vyjádření žalovaného ze dne 29. 8. 2017 krajský soud s největší pravděpodobností přehlédl, neboť je neuvedl ani v rekapitulační části napadeného rozsudku. Skutečnost, že důkazy byly navrženy až v replice, ještě sama o sobě neznamená, že jde o pozdě navržené důkazy. Navrhování důkazů, které mají podpořit tvrzení uvedená v žalobě, popřípadě v jejím včasném rozšíření, totiž nelze považovat za rozšíření žaloby, a není proto omezeno lhůtou stanovenou v § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2007, č. j. 4 Azs 176/2006-84). Soud nepochybně není důkazními návrhy vázán. Rozhodne, které z navržených důkazů provede a který nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); to jej však nezbavuje povinnosti takový postup odůvodnit.

[40] Dle setrvalé judikatury Ústavního soudu je jedním z principů představujících součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu, povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit, ve správním soudnictví s odkazem na § 54 odst. 2 s. ř. s. (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu; ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu či ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02). Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

[41] Z odůvodnění napadeného rozhodnutí proto musí být jednoznačně zřejmé, proč soud navržené důkazy neprovedl.

[42] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že v novém řízení bude soud povinen vypořádat se s navrženými důkazy a s případným vlivem těchto důkazů na posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V důsledku opomenutých důkazů je nutno označit rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (k níž by kasační soud musel dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti). Nepřezkoumatelné rozhodnutí nelze podrobit věcnému přezkoumání.

[43] Z uvedeného důvodu se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat námitkami rozporujícími závěr soudu o nevěrohodnosti stěžovatelova příběhu. Nic mu však nebránilo zabývat se kasačními námitkami směřujícími do porušení práva na spravedlivý proces v řízení před správními orgány.

[44] Ze spisového materiálu je zřejmé, že v průběhu řízení byla stěžovateli poskytnuta všechna zákonná poučení. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla na jeho žádost přítomna tlumočnice z ruského jazyka. Stěžovatel využil svého práva na seznámení se s poklady rozhodnutí, které bylo rovněž na jeho žádost dne 13. 2. 2017 provedeno v ruském jazyce. V rámci vyjádření se k podkladům a zdrojům informací uvedl, že je na tom zdravotně špatně (i spolu s manželkou), že nemají myšlenky na seznamování po tom, co s nimi udělali ve Švédsku. Tento postoj však nelze přičítat k tíži správním orgánům.

[45] Žalovaný obstaral množství zpráv ze země původu (založené na č. l. 31 – 48 správního spisu), které byly součástí podkladů, se kterými se stěžovatel seznámil. Přistupoval k danému případu zcela individuálně, všem průběžným žádostem vyhověl (žádost o tlumočení, seznámení s podklady rozhodnutí).

[46] V Protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany není zaznamenán žádný dotaz na vysvětlení jakékoli otázky ani poskytnutého poučení. Pokud stěžovatel čemukoli nerozuměl, měl a mohl se doptat. O jeho porozumění svědčí skutečnost, že se dne 13. 2. 2017 seznámil s podklady a využil i práva na tlumočníka.

[47] Stěžovatel si musel být i jako právní laik vědom toho, že pokud požádal o udělení mezinárodní ochrany, bude mít jeho jednání v dané věci (např. podpis na protokolu o pohovoru k jeho žádosti) procesní následky. A o nich byl náležitě poučen. Poučení byla provedena v souladu se zákonem. Skutečnost, že byla provedena standardním způsobem, nelze označit za formalismus.

[48] Uložení trestu smrti nebylo předmětem tohoto řízení. Stěžovatel v průběhu pohovoru možnost uložení trestu smrti nezmiňoval a ze spisu ani nevyplývá, že by byl trestně stíhán. Navíc dle zprávy Rozsudky smrti a popravy v roce 2015, Amnesty International, ze dne 3. 5. 2016, plyne, že Gruzie je na seznamu států, kde je trest smrti zrušen pro všechny trestné činy.

[49] Nejvyšší správní soud zrušil výrok I. napadeného rozsudku a dle § 109 odst. 3 s. ř. s. i na něm závislý výrok II. o náhradě nákladů řízení. Stěžovatel sice formálně napadl všechny výroky rozsudku krajského soudu, avšak je zřejmé, že výrok III. (týkající se odměny ustanovené zástupkyně) napadnout nezamýšlel. Ustanovená advokátka má nárok na odměnu za zastupování a úhradu hotových výdajů bez ohledu na výsledek věci, a nejde proto o závislý výrok ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. V kasační stížnosti ostatně ani žádná argumentace proti výroku III rozsudku obsažena není.

IV. Závěr a náklady řízení

[50] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná. Výroky I. a II. rozsudku krajského soudu proto dle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodne v souladu s § 110 odst. 3, větou první, s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

[51] Byť Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu částečně ruší a věc mu vrací k dalšímu řízení, je povinen zároveň rozhodnout o odměně a úhradě hotových výdajů ustanovené zástupkyně, které dle § 35 odst. 9 s. ř. s. hradí stát. Stěžovateli byla krajským soudem ustanovena zástupkyně JUDr. Běla Sedláčková, a to usnesením ze dne 10. 4. 2017, č. j. 41 Az 3/2017 – 14. Odměna a hotové výdaje ustanovené zástupkyně sice patří mezi náklady řízení ve smyslu § 57 s. ř. s., nejde však o náhradu nákladů řízení mezi jeho účastníky ve smyslu § 60 s. ř. s., o níž má dle § 110 odst. 3 s. ř. s. v případě náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti po zrušení napadeného rozhodnutí krajského soudu rozhodovat v dalším řízení krajský soud.

[52] Ustanovená zástupkyně učinila v řízení před Nejvyšším správním soudem celkem jeden úkon právní služby, kterým je jedno písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)] spočívající v sepsání kasační stížnosti.

[53] Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za návrh na přiznání odkladného účinku ani za repliku k vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti. Kasační stížnost v nyní projednávané věci má dle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek ze zákona, proto soud vyhodnotil tento úkon jako nadbytečný. Ani replika na vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti nepřinesla žádné nové skutečnosti než ty, které byly zmíněny již v kasačních námitkách.

[54] Za jeden úkon právní služby zástupkyni stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ustanovená zástupce je plátkyní DPH, proto jí výše odměny byla navýšena o 714 Kč. Zástupkyni stěžovatele se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu